

gen Gave, hverken for hele den Række af kirkelige Handlinger, som man udtrykkelig nævner, eller for hans øvrige Embedsforretninger, og hverken i Kirken eller udenfor Kirken, saa er virkelig derved enhver Gave til Præsten absolut hindret, og det gaar ikke an, saaledes som jeg har havt Leilighed til at høre udtalt i det andet Thing, at sige, at dette Forbud dog ikke skal forstaaes saaledes, at man jo ikke ved enkelte Leiligheder har Lov til at give Præsten Noget; thi det er i Strid med Tanken i denne Tilføining, og det vil have til Følge, at de mere samvittighedsfulde Præster ville afholde sig fra at modtage Noget, som de ikke anse for lovligt at modtage, ligesom det, hvor Præsten gaar ind paa at modtage Noget, kan give Anledning til Kritik og Forvanskninger, som let kunne afstedkomme uhyggelige Tilstande i Menigheden. Det er altsaa sikkert nok, at paa denne Maade arbejder man bestemt mod det Formaal, man har havt.

Maaske det maa være mig tilladt i Forbindelse hermed at tilbagefalde i det høie Things Grindring nogle Træk af den allerede temmelig lange Historie, som Sagen om Præsternes Lønning har havt. Naar det nemlig siges, at det var et Formaal at bringe det dertil, at disse Forslyttelser ikke, saaledes som det har været Tilfældet i lang Tid, bleve altfor mange og altfor hyppigt gjentagne, saa er det ganske vist, at det var et væsentligt Formaal, og jeg tror, at dette Formaal ogsaa maa siges væsentligt at være naaet ad den Vej, som Regjeringen og dette Thing have sluttet sig sammen om at gaa; men der var jo ogsaa andre Formaal, som lige fra den første Tid, da dette Spørgsmaal blev bragt under Forhandling og Omtale paa Rigsdagen, traadte frem med stor Styrke. Der var ved Siden af Månøien med de altfor hyppige Forslyttelser ogsaa en ganske naturlig begrundet Månøie tilstede med, at der fandtes ikke saa saa præstelige Embeder, der vare udstyrede med, saa store Indtægter, at det virkelig kunde siges at være urimeligt og uopnødvendigt at være aldeles uforholdsmæssigt, naar man henseer til den Maade, hvorpaa isørrigt de Mænd, der stode i offentlig Tjeneste paa en eller anden Maade, blive lønvede, medens der paa den anden Side var ikke saa Embeder,

som vare saa overordentlig slet udstyrede og saa usfelt aflagte, at man deri maatte finde en ikke ringe Grund til den uheldige Tilstand, hvori en stor Del af Landets Præster kom til at befinde sig, idet de ikke alene levede under de allerulykkeligste Vilkaar i den Tid, de vare i et saadant Embede, men det materielle Tryk og det deraf følgende aandelige Tryk, hvorunder de lede, kom til at indvirke paa dem for hele deres Levetid. Men begge disse Ting tror jeg ere ved Forslaget fuldstændig afhjulpede. Man havde dernæst en Erkjendelse af, at det er en høist uheldig Maade, hvorpaa Præsterne og tildeels ogsaa deres Enker og Efterladte blive pensionerede, Noget, som er fremmet til at virke skadeligt, ikke blot med Hensyn til den Usikkerhed, som ofte maa være tilstede hos Bedkommende med Hensyn til hans virkelige Stilling, men særlig fordi man, for at kunne tilveiebringe Pensioner, der dog ere nogenlunde passende og tilstrækkelige, kommer til at besætte Embederne paa en saadan Maade, at der er en meget stor Hazard ved at modtage dem. Mange have saaledes modtaget saadanne Embeder, idet de have hengivet sig til Tanken om en hurtig Forbedring, men denne er udebleven, hvad der da har gjort, at de ikke have kunnet leve der. Ogsaa dette er ved Lovforslagets Bestemmelser fuldstændig afhjulpet. — Dernæst fandt man — og det er Noget, som er fremkommet, kan jeg sige, lige siden den Tid, da vi fik vor konstitutionelle Forsatning — at der var noget høist Bebyrdende i den hele Ordning af Naadensaaret. Dette har man efter en alvorlig Undersøgelse ordnet saaledes i Lovforslaget, at ikke en eneste Stemme, hverken her eller i det andet Thing om dette Punkt har yttret sig afvigende fra, hvad her er bestemt. — Man er dernæst med Hensyn til et andet Punkt, som ogsaa er fremmet frem i tidligere Tid — raggat Meningerne med Hensyn dertil ere noget mere delte — nemlig Spørgsmaalet om det lidet Ansælsige i den betydelige Størrelse af nogle Præstegaarde, nu kommen til saadanne Forslag, ved hvilke En og Anden maaske kan mene, at man er gaaet vel vidt, men hvorved de Klager, som have ydt over, at Præsterne optraadte som slipre Jordbrugere, i ethvert Fald maa falde bort.